

EUSKO LEGEBILTZARRA
PARLAMENTO VASCO
PRENTSA ETA KOMUNIKAZIO ATALA
SECCIÓN DE PRENSA Y COMUNICACIÓN

LEHENDAKARIAK

Lehendakariak bere karguaz jabetzeko esamolde ia berdinak erabili dituzte, Jose Antonio Agirrek Gernikan bere kargua hartu zuenetik aurrera.

Lehendakari guztiek Gernikako Arbolaren gune historikoa erabili dute, Bakarrik Jesus Maria Leizaolak 1960. urtean eta Carlos Garaikoetxeak 1984. urtean beste leku bat erabili dute: lehenengoak Donibane Lohizunen egin zuen eta bigarrenak Eusko Legebiltzarraren egoitzan, justu Gasteizen eraiki berria ireki zenean eta Basterretxearen sinboloaren azpian, Gernikako Arbolaren Zaharraren zatiak sartuta daudenak.

Karguaz jabetzeko aipamen historiakoak bidaltzen dizkizuet eta, nahi baduzue, Carlos Garaikoetxearengandik aurrera informazio gehiago ikusteko hemen aurki dezakezue:
<http://www.legebiltzarra.eus/portal/eu/web/eusko-legebiltzarra/parlamentarios-y-organos/lehendakari-historico>

JOSE ANTONIO AGIRRE

Egoera lazgarrian jabetu zen karguaz Jose Antonio Agirre, “askatasunaren Arbolaren pean, askatasunaren aurkako baionetez inguratua”, Gernikatik New Yorkera Berlinetik pasatuz liburu autobiografikoan oroitzen duen bezala.

Araba, Gipuzkoa eta Nafarroa etsaiaren eskuetan zeudela, eta horren gudarosteak Bizkaiko mugetan bertan mehatxuka, 1936ko urriaren 7an Gernikan, antzinako hiriburu politikoan, bildutako herri ordezkariak Euskaldunen Lehendakari aukeratu ninduten. Ordutik aurrera, Europako herririk zaharrenak 32 urteko Magistratu Nagusia zuen, argitu nahi balitz bezala nazioak, urte asko izan arren, ez direla zaharrak fedeak eta itxaropenak gazte mantentzen baditu.

Arratsalde hartan Gernikan nagusi zen isiltasuna bertaratutakoen hunkipenaren islarik onena zen. Asko ziren negar egiten zutenak, baita isilpean ere. Arbolaren azpian, ozenki zin egin nuen:

*Jaungoikoaren aurrean apalik,
Euzko-lur gainean zutunik
Asaben gomutaz
Gernikako zuaizpian
Nere aginduba ondo betetzia
Zin dagit!*

JESUS MARIA LEIZAOLA *Lehendakariak Agirre Lehendakariaren zerraldoaren aurrean zin egin zuen kargua hartzean 1960ko apirilaren 22an, aterki baten azpian babestuta euri jasa*

baten erdian Donibane Lohizuneko hilerriaren sarreran, Gernikatik ekarri zuten lurra ekitaldi hartako, eta ikurriña ere

I. legealdia

Garaikoetxea Urriza, Carlos

Izendapeneko osoko bilkura: 1980eko apirilaren 9an, Gernikako Batzar Etxean.

Zin egitea eta karguaz jabetzea: 1980eko apirilaren 22an, Gernikako Batzar Etxean.

Aurkeztutako hautagaiak:

- *Garaikoetxea Urriza, Carlos (NV)*

II. legealdia

Garaikoetxea Urriza, Carlos

Izendapeneko osoko bilkura: 1984ko apirilaren 11an, Eusko Legebiltzarrean (Gasteiz).

Zin egitea eta karguaz jabetzea: 1984ko apirilaren 12an

Aurkeztutako hautagaiak:

- *Garaikoetxea Urriza, Carlos*

kargu-uztea: 1984ko abendua 19an

II. legealdia

Ardanza Garro, José Antonio

Izendapeneko osoko bilkura: 1985eko urtarrilaren 23an, Eusko Legebiltzarrean (Gasteiz)

Zin egitea eta karguaz jabetzea: 1985eko urtarrilaren 26an, Gernikako Batzar Etxean.

Aurkeztutako hautagaiak:

- *Ardanza Garro, José Antonio (NV)*

III. legealdia

Ardanza Garro, José Antonio

Izendapeneko osoko bilkura: 1987ko otsailaren 26an, Eusko Legebiltzarrean (Gasteiz)

Zin egitea eta karguaz jabetzea: 1987ko martxoaren 1ean, Gernikako Batzar Etxean.

Aurkeztutako hautagaiak:

- *Ardanza Garro, José Antonio (NV)*
- *Yoldi Múgica, Carlos (HB)*

IV. legealdia

Ardanza Garro, José Antonio

Izendapeneko osoko bilkura: 1991ko urtarrilaren 31ean, Eusko Legebiltzarrean (Gasteiz)

Zin egitea eta karguaz jabetzea: 1991ko otsailaren 3an, Gernikako Batzar Etxean

Aurkeztutako hautagaiak:

- *Ardanza Garro, José Antonio (NV)*

•

V. legealdia

Ardanza Garro, José Antonio

Izendapeneko osoko bilkura: 1994ko abenduaren 29an, Eusko Legebiltzarrean (Gasteiz)

Zin egitea eta karguaz jabetzea: 1995ko Urtarrilaren 2an, Gernikako Batzar Etxean.

Eusko Legebiltzarraren Aldizkari Ofiziala: 1995ko urtarrilaren 20koa, 7. zk., 62 orrialdea.

Aurkeztutako hautagaiak:

- *Ardanza Garro, José Antonio (NV, SV y EA)*

VI. legealdia

Ibarretxe Markuartu, Juan José

Izendapeneko osoko bilkura 1998ko abenduaren 29an, Eusko Legebiltzarrean (Gasteiz)

Zin egitea eta karguaz jabetzea: 1999ko urtarrilaren 2an, Gernikako Batzar Etxean.

Eusko Legebiltzarraren Aldizkari Ofiziala: 1998ko abenduaren 31koa, 8. zk., 59 orrialdea.

Aurkeztutako hautagaiak:

- *Iturgaiz Angulo, Carlos José (PV)*
- *Ibarretxe Markuartu, Juan José (NV y EA)*

VII. legealdia

Ibarretxe Markuartu, Juan José

Izendapeneko osoko bilkura: 2001eko uztailaren 11n, Eusko Legebiltzarrean (Gasteiz)

Zin egitea eta karguaz jabetzea: 2001eko uztailaren 14an, Gernikako Batzar Etxean.

Eusko Legebiltzarraren Aldizkari Ofiziala: 2001eko uztailaren 13koa, 6. zk., 518 orrialdea

Aurkeztutako hautagaiak:

- *Ibarretxe Markuartu, Juan José (NV y EA)*

VIII. legealdia

Ibarretxe Markuartu, Juan José

Izendapeneko osoko bilkura: 2005eko ekainaren 22an, Eusko Legebiltzarrean (Gasteiz)

Zin egitea eta karguaz jabetzea: 2005eko ekainaren 25ean, Gernikako Batzar Etxean.

Eusko Legebiltzarraren Aldizkari Ofiziala: 2005eko ekainaren 24koa, 6. zk., 119 orrialdea

Aurkeztutako hautagaiak:

- *Ibarretxe Markuartu, Juan José (NV y EA)*
- *López Álvarez, Patxi (SV)*

IX. legealdia

López Álvarez, Patxi

Izendapeneko osoko bilkura: 2009ko maiatzaren 5ean, Eusko Legebiltzarrean (Gasteiz)

Zin egitea eta karguaz jabetzea: 2009ko maiatzaren 7an, Gernikako Batzar Etxean.

Eusko Legebiltzarraren Aldizkari Ofiziala: 2009ko maiatzaren 8koa, 8. zk., 148 orrialdea

Aurkeztutako hautagaiak:

- *Ibarretxe Markuartu, Juan José (NV)*
- *López Álvarez, Patxi (SV)*

X. legealdia

Urkullu Renteria, Iñigo

Izendapeneko osoko bilkura: 2012ko abenduaren 12an, Eusko Legebiltzarrean (Gasteiz)

Zin egitea eta karguaz jabetzea: 2012ko abenduaren 15ean, Gernikako Batzar Etxean.

Aurkeztutako hautagaiak:

- *Urkullu Renteria, Iñigo (EA-NV)*
- *Mintegi Lakarra, Laura (EH Bildu)*

LEHENDAKARIAK

Los lehendakaris han usado fórmulas para su toma de posesión muy parecidas desde que Jose Antonio Agirre tomara posesión en Gernika

Todos han utilizado el lugar histórico del Árbol de Gernika, excepto Leizaola en el año 1960 y Garaikoetxea en el año 1984: el primero lo hizo en Donibane Lohizune y el segundo en la sede el Parlamento, en la primera toma de posesión después de ser inaugurada la sede en Gasteiz y bajo el simbolismo de la escultura de Basterretxea, donde se incorporaron trozos del Árbol Viejo de Gernika.

Adjunto envío reseña histórica de los actos de toma de posesión, indicando que la información añadida desde Carlos Garaikoetxea la podéis encontrar en: <http://www.legebiltzarra.eus/portal/eu/web/eusko-legebiltzarra/parlamentarios-y-organos/lehendakari-historico>

JOSÉ ANTONIO AGIRRE

La fórmula ritual que instauró el primer lehendakari, José Antonio Aguirre, en dramáticas circunstancias, “bajo el Árbol de las libertades, cercado por las bayonetas de la antilibertad”, según recordaba Aguirre en su autobiográfico *De Guernica a Nueva York pasando por Berlín*:

Con Álava, Guipuzkoa y Navarra en poder del enemigo y sus ejércitos amenazando desde los bordes mismos de Bizkaia, el 7 de octubre de 1936, los representantes populares congregados en Gernika, la antigua capital política, me eligieron Presidente de los Vascos. El pueblo más viejo de Europa tenía aquel día un Primer Magistrado de 32 años, como para demostrar que las naciones no son viejas por sus años, cuando la fe y la esperanza las mantienen jóvenes.

El silencio que reinaba aquella tarde en Gernika era la mejor demostración de la emoción que embargaba a aquella gente. Los que lloraban, que eran muchos, también lo hacían en silencio. Situado debajo del Árbol, yo pronuncié en voz alta la fórmula del juramento:

*Jaungoikoaren aurrean apalik,
Euzko-lur gainean zutunik
Asaben gomutaz
Gernikako zuaizpian
Nere aginduba ondo betetzia
Zin dagit!*

[Ante Dios humillado, en pie sobre tierra vasca, con el recuerdo de los antepasados bajo el Árbol de Gernika, juro cumplir fielmente mi mandato.]

El Lehendakari **JESÚS MARÍA DE LEIZAOLA** juró el cargo delante del féretro del Lehendakari Agirre, el 22 de abril de 1960, protegido debajo de un paraguas en medio de un

aguacero a la entrada del cementerio de Donibane Lohizune. Para el entierro, de Gernika se trajo tierra así como una ikurriña.

I Legislatura

Garaikoetxea Urriza, Carlos

Pleno de designación: 9 de abril de 1980, en la Casa de Juntas de Gernika

Juramento y toma de posesión: 22 de abril de 1980, en la Casa de Juntas de Gernika

Candidatos presentados:

- Garaikoetxea Urriza, Carlos (NV)

II Legislatura

Garaikoetxea Urriza, Carlos

Pleno de designación: 11 de abril de 1984, en la sede del Parlamento Vasco (Vitoria-Gasteiz)

Juramento y toma de posesión: 12 de abril de 1984

Candidatos presentados:

- Garaikoetxea Urriza, Carlos

Cese: 19 de diciembre de 1984

II Legislatura

Ardanza Garro, José Antonio

Pleno de designación: 23 de enero de 1985, en la sede del Parlamento Vasco (Vitoria-Gasteiz)

Juramento y toma de posesión: 26 de enero de 1985, en la Casa de Juntas de Gernika

Candidatos presentados:

- Ardanza Garro, José Antonio (NV)

III Legislatura

Ardanza Garro, José Antonio

Pleno de designación: 26 de febrero de 1987, en la sede del Parlamento Vasco (Vitoria-Gasteiz)

Juramento y toma de posesión: 1 de marzo de 1987, en la Casa de Juntas de Gernika

Candidatos presentados:

- Ardanza Garro, José Antonio (NV)
- Yoldi Múgica, Carlos (HB)

IV Legislatura

Ardanza Garro, José Antonio

Pleno de designación: 31 de enero de 1991, en la sede del Parlamento Vasco (Vitoria-Gasteiz)

Juramento y toma de posesión: 3 de febrero de 1991, en la Casa de Juntas de Gernika

Candidatos presentados:

- Ardanza Garro, José Antonio (NV)

V Legislatura

Ardanza Garro, José Antonio

Pleno de designación: 29 de diciembre de 1994, en la sede del Parlamento Vasco (Vitoria-Gasteiz)

Juramento y toma de posesión: 2 de enero de 1995, en la Casa de Juntas de Gernika

Boletín Oficial del Parlamento Vasco: 20 de enero de 1995, nº 7, pág. 62

Candidatos presentados:

- Ardanza Garro, José Antonio (NV, SV y EA)

VI Legislatura

Ibarretxe Markuartu, Juan José

Pleno de designación: 29 de diciembre de 1998, en la sede del Parlamento Vasco (Vitoria-Gasteiz)

Juramento y toma de posesión: 2 de enero de 1999, en la Casa de Juntas de Gernika

Boletín Oficial del Parlamento Vasco: 31 de diciembre de 1998, nº 8, pág. 59

Candidatos presentados:

- Iturgaiz Angulo, Carlos José (PV)
- Ibarretxe Markuartu, Juan José (NV y EA)

VII Legislatura

Ibarretxe Markuartu, Juan José

Pleno de designación: 11 de julio de 2001, en la sede del Parlamento Vasco (Vitoria-Gasteiz)

Juramento y toma de posesión: 14 de julio de 2001, en la Casa de Juntas de Gernika

Boletín Oficial del Parlamento Vasco: 13 de julio de 2001, nº 6, pág. 518

Candidatos presentados:

- Ibarretxe Markuartu, Juan José (NV y EA)

VIII Legislatura

Ibarretxe Markuartu, Juan José

Pleno de designación: 22 de junio de 2005, en la sede del Parlamento Vasco (Vitoria-Gasteiz)

Juramento y toma de posesión: 25 de junio de 2005, en la Casa de Juntas de Gernika

Boletín Oficial del Parlamento Vasco: 24 de junio de 2005, nº 6, pág. 119

Candidatos presentados:

- Ibarretxe Markuartu, Juan José (NV y EA)
- López Álvarez, Patxi (SV)

IX Legislatura

López Álvarez, Patxi

Pleno de designación: 5 de mayo de 2009, en la sede del Parlamento Vasco (Vitoria-Gasteiz)

Juramento y toma de posesión: 7 de mayo de 2009, en la Casa de Juntas de Gernika

Boletín Oficial del Parlamento Vasco: 8 de mayo de 2009, nº 8, pág. 148

Candidatos presentados:

- Ibarretxe Markuartu, Juan José (NV)
- López Álvarez, Patxi (SV)

X Legislatura

Urkullu Renteria, Iñigo

Pleno de designación: 12 de diciembre de 2012, en la sede del Parlamento Vasco (Vitoria-Gasteiz)

Juramento y toma de posesión: 15 de diciembre de 2012, en la Casa de Juntas de Gernika

Candidatos presentados:

- Urkullu Renteria, Iñigo (EA-NV)
- Mintegi Lakarra, Laura (EH Bildu)

